

Infiltration av avloppsvatten – är det möjligt hos dig?

Om du ska anlägga en markbaserad avloppsanläggning med markbädd eller infiltration behöver du gräva en provgrop. I vissa fall kan du behöva ta ett jordprov och lämna in för analys eller göra ett test på genomsläppligheten i marken, ett så kallat perkolationstest.

Gräv en provgrop

När du har sökt tillstånd för en ny infiltrationsanläggning eller markbädd behöver du se till att någon gräver en djup grop åt dig. Gropen ska vara 2–3 meter djup och tillräckligt bred för att gå ner i med steg. När miljöförvaltningen prövar din ansökan kontrollerar de provgropen. Den ska grävas minst ett dygn innan besöket så att eventuell grundvattennivå hinner ställa in sig. Syftet med att gräva en provgrop är få en uppskattning av markens genomsläpplighet. Men även för att få en uppfattning om hur högt grundvattnet är på platsen. Det måste vara minst en meter mellan grundvattennivån och spridarlagret i infiltrationen eller markbädden under hela året.

Provgrop

En provgrop är den säkraste metoden för att ta reda på både genomsläpplighet och grundvattennivå i marken. Jordprofilen syns tydligt och möjligheten att hitta lämplig jord att infiltrera i kan finnas längre ner i markprofilen. Det finns ändå alternativ till att gräva en provgrop.

Vill du ta reda på den högsta grundvattennivån utan att ha en provgrop öppen, kan du installera ett grundvattenrör istället. Den behöver sättas ner i samband med ansökan. För mer information, läs miljöförvaltningens informationsblad om grundvattenrör.

Det går även att ta reda på markens genomsläpplighet utan provgrop genom perkolationstest eller analys av jordprov.

Mer information om provgropar finns här:

avloppsguiden.se/informationssidor/provgrop/

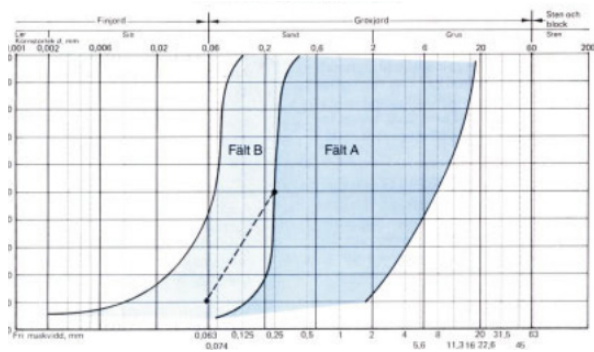
Analys av jord

Ibland kan marken vara svårbedömd och då behöver du ta ett jordprov och skicka in det för analys. Ta jordprovet strax under den nivå där du har tänkt att placera infiltrationsledningarna. Är det bara lera i provgropen behöver du inte ta ett jordprov eftersom det inte går att infiltrera avloppsvatten i lera. Skiftar markprofilen mycket kan du behöva ta flera prov, till exempel ett prov längre ner i markprofilen och ett lite högre upp.

Kontakta ett laboratorium som utför kornstorleksanalyser, siktanalyser eller infiltrationsanalyser. För att hitta företag som utför analyserna, gå in på: avloppsguiden.se/labbanalystjanster/

Innan du skickar in proverna, kontrollera följande med laboratoriet:

- hur stort jordprov du behöver
- att laboratoriet använder våtsiktning

Kornstorleksdiagram

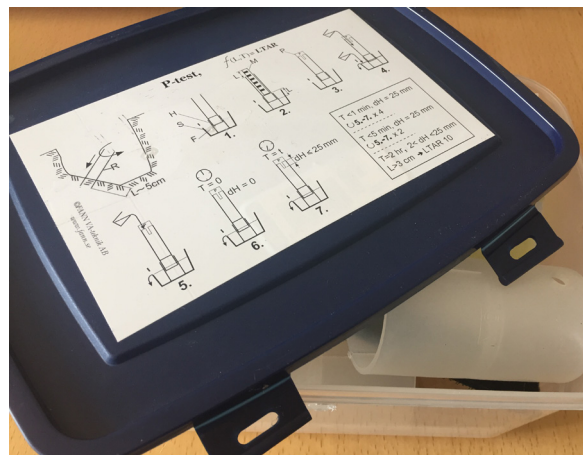
- att laboratoriet även utför en sedimentation-analys, även kallad hydrometeranalys, för att få med de finaste partiklarna i jordprovet. Glöm inte att skicka in en kopia på resultatet av siktanalysen till miljöförvaltningen.

Perkolationsstest

Ett komplement eller alternativ till siktanalys är att göra ett perkolationsstest, även kallat LTAR-test. Resultatet av ett sådant test visar ungefär hur genomsläpplig marken är. Vissa typer av infiltrationer med moduler kräver att ett LTAR-test ska göras. Du kan göra testet på två sätt: med perkolationsrör eller med perkolationshål.

Perkolationsstest i rör görs genom att ett jordprov tas ut med ett rör ur jordprofilen i provgropen. Därefter mäts den tid det tar för vatten att sjunka genom provet. Utifrån ett diagram kan sedan ett LTAR-värde ($l/m^2 \cdot dygn$) läsas ut. Du köper perkolationsstest i rör som provtagningssats. Jordprovet ska vattenmättas och sedan mäts infiltrationshastigheten i jordprovet.

Ett perkolationsstest i hål eller i grop sker på samma sätt. Gropen ska vara av ett visst mått och marken ska vara vattenmättad innan testet börjar.

Perkolationsstestsats

Viktigt! Det kan vara bra att ta hjälp av en entreprenör vid alla typer av perkolationsstest för att få ett rättvist resultat. Testet behöver göras minst två gånger och jorden som mätningen görs i ska vara representativ för marken som helhet där avloppsvatten ska infiltrera.

Om du bara gör ett perkolationsstest utan att gräva en provgrop, behöver du också ta reda på grundvattennivån. Det gör du genom att gräva ner ett grundvattenrör. För mer information, läs miljöförvaltningens informationsblad om grundvattenrör.

Kontakta miljöförvaltningen

Telefon: 018-727 43 04,
måndag–fredag 9.00–12.00
E-post: miljoforvaltningen@ uppsala.se
Postadress: Uppsala kommun
Miljöförvaltningen, 753 75 Uppsala
uppsala.se/enskiltavlopp